

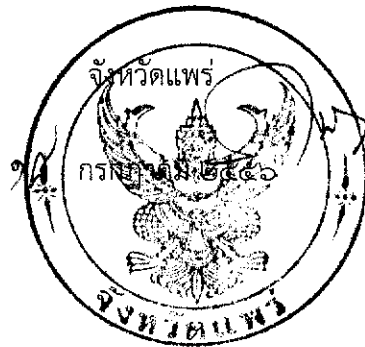

ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๒๖๖

ถึง สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ สำนักงานเทศบาลเมืองแพร่
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ

พร้อมนี้จังหวัดขอส่งสำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๕๘๒ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง กรณีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติชี้มูลความผิด เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รายละเอียดตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ - ๕๔๕๓ - ๔๑๑๙ ต่อ ๑๓
โทรสาร ๐ - ๕๔๕๓ - ๔๑๑๙ ต่อ ๒๕

๙๘๗/๒๕๕๕

ลว ๑๗ ๑.๑ ๕๕

๙๗๘

617๓
๐๑.๐๑๗.

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑ ๑๕๕๒

ถึง จังหวัดทุกจังหวัด

พร้อมนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอส่งสำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่องเสร็จที่ ๙๒๖/๒๕๕๕ เรื่อง การสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง กรณีคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติชี้มูลความผิด เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ไว้ ณ ที่ว่าการจังหวัด...

- สก. ส่วนที่ ๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ข้อเท็จจริง)
๑๒/๑๑๕๕ ๑๖๑ ครรช.ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง
ไม่ลงความผิด.

- ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
และสื่อ (เพื่อไปเผยแพร่)

[Signature]

(นางสาวกมล ปิยะพันธ์)

นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ

[Signature]
๑๗/๑๑.๕๕

[Signature]
๑๗/๑๑.๕๕
นายคณิศร ชื่นชูศิลป์
ท้องถิ่นจังหวัดแพร่

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๓-๙๐๓๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ชี้มูลความผิด

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ลับ ที่ มท ๐๔๐๔.๓/๑๓๐๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา กรณีนายอียศ อุดรพิมพ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม กรณีนายสุวัฒน์ อังสนันท์ นายกเทศมนตรีเมืองเมืองพล กรณีนายภูมิ ปราศรัย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว นายสมใจ ลวทอง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว และนายประเสริฐ บรรลึงเดช รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว กรณีนายวิสุทธิ นาวาล่อง นายกเทศมนตรีเมืองตะกั่วป่า และกรณีนายนิรันดร์ ศรีเมือง นายกเทศมนตรีตำบลชุมพลบุรี ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดวินัยตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับบุคคลดังกล่าว แต่เนื่องจากบุคคลดังกล่าวได้พ้นจากวาระการดำรงตำแหน่งซึ่งมีการกระทำอันเป็นเหตุให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาไปแล้ว และแม้ว่าบุคคลบางคนที่ถูกกล่าวหาแล้วยังคงดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นอยู่แต่ก็เป็นการดำรงตำแหน่งคนละวาระกัน

กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า จากมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่กล่าวข้างต้น สามารถจำแนกผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดังนี้

๑. กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นได้พ้นจากวาระการดำรงตำแหน่งที่ได้กระทำความผิดไปแล้ว และขณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ผู้บริหารท้องถิ่นนั้นมิได้ดำรงตำแหน่งในวาระอื่นอยู่อีก กรณีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าไม่มีกรณีที่จะต้องส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อีก

๒. กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นได้พ้นจากวาระการดำรงตำแหน่งที่ได้กระทำความผิดไปแล้ว และขณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้นได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นเดียวกันนี้ในวาระถัดมาอีก กรณีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าให้ส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

กรณีจึงพึงได้ว่า มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประสงค์ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนทำการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นในวาระที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน แม้การกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งจะมีได้เกิดขึ้นในวาระการดำรงตำแหน่งครั้งนี้ ซึ่งเป็นความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยได้ถือปฏิบัติ ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้ขอหารือเรื่องนี้ไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. แล้วว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ส่งพร้อมหนังสือ ลับ ที่ นร ๐๔๐๑/๑๔๐๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ลับ

จะสามารถสั่งให้นายกองคการบริหารส่วนจังหวัด นายเทศมนตรี และนายกองคการบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งในวาระเดิมหรือวาระที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันโดยอาศัยมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้หรือไม่ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แจ้งผลการพิจารณาแต่เพียงว่าเป็นอำนาจของผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่จะพิจารณาดำเนินการ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเห็นว่ามีคามไม่ชัดเจนเพียงพอ นอกจากนั้น ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดที่เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในเรื่องนี้ก็มีคามเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง และมีความชัดเจนที่จะใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาว่าในกรณีดังกล่าวมีแนวทางปฏิบัติให้ผู้บริหารท้องถิ่นดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่งอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็น ดังนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากครบวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นสรุปได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑. การพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย เนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรมหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งการพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายนี้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่ต้องสั่งให้ผู้พ้นจากตำแหน่งอีก ดังนั้น เมื่อมีข้อสงสัยว่าสมาชิกภาพของบุคคลนั้นสิ้นสุดลงหรือไม่ จึงเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่จะสอบสวนจนเป็นที่ยุติ และหากการพ้นจากตำแหน่งกรณีดังกล่าวทำให้เกิดเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ผู้พ้นสมควรรับเลือกตั้งได้อีกหรือตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้มีอำนาจย่อมต้องดำเนินการสอบสวนให้ได้ความประจักษ์ เพราะจะมีผลต่อการเข้าสู่ตำแหน่งของบุคคลนั้นต่อไป ทั้งนี้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ที่ได้เคยให้ไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๒๖๒/๒๕๔๗^๑ และเรื่องเสร็จที่ ๒๘๓/๒๕๔๘^๒ และศาลปกครองสูงสุดก็ได้เคยมีคำวินิจฉัยทำนองเดียวกันนี้

๒. การพ้นจากตำแหน่งโดยคำสั่งของผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนสั่งให้ออกจากตำแหน่ง ซึ่งกรณีนี้หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ผู้มีอำนาจสั่งก็ไม่อาจสั่งให้

^๑บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินกิจการของคณะเทศมนตรีภายหลังสมาชิกสภาเทศบาลลาออกจากตำแหน่งนายเทศมนตรี และการมีส่วนได้เสียของสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑/๐๔๔๘ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๒บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี (กรณีนางบังอร วิลาวัลย์) ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๑/๐๔๖๕ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๘ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๓คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๓๒๗/๒๕๕๐

บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งได้อีก ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสรีที่ ๑๑๙-๑๒๐/๒๕๕๖

ฉะนั้น การพิจารณาประเด็นปัญหาที่กระทรวงมหาดไทยหารือมาว่าจะดำเนินการอย่างไร จึงต้องพิจารณาตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กรณีที่ ๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

เนื่องจากมาตรา ๕๘/๑ (๓)^๕ และมาตรา ๕๘/๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ว่า ต้องไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต และได้กำหนดไว้ในมาตรา ๖๔ (๔)^๗ ด้วยว่าในระหว่างการดำรงตำแหน่ง หากมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวย่อมมีผลให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย ดังนั้น เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ บุคคลดังกล่าวจึงอาจตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอันเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันตามมาตรา ๖๔ (๔) หรือมาตรา ๖๔/๑^๘ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การพ้นจากตำแหน่งในกรณีดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ชี้มูลดังกล่าวขึ้น ซึ่งผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งอีก โดยผลดังกล่าว แม้ว่าผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว จึงยังเป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจที่จะต้องดำเนินการสอบสวนเพื่อให้ได้ความว่ามีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นหรือไม่ ซึ่งถ้าปรากฏว่า

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นและรองผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๐๑/๐๒๐๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ ด้วย

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

(๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

มาตรา ๕๘/๔ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

มาตรา ๖๔ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

มาตรา ๖๔/๑ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๔

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

มีการแต่งตั้งเกิดขึ้น บุคคลผู้นั้นย่อมพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ที่มีการแต่งตั้งเกิดขึ้น และเป็นผลให้ขาดคุณสมบัติในการที่จะเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ หากในปัจจุบันกำลังดำรงตำแหน่งอยู่ก็จะเป็นผลให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด

กรณี ๒ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และกรณี ๓ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖

เนื่องจากพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ และพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ไม่มีบทบัญญัติลักษณะเช่นเดียวกับมาตรา ๕๘/๑ และมาตรา ๕๘/๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ ได้กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมาตรา ๗๓^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของนายกเทศมนตรี กรณีละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ไว้เป็นการเฉพาะ โดยกำหนดเป็นเหตุให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยใช้ดุลพินิจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งได้ ดังนั้น ปรากฏได้ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมิได้สั่งการอย่างใด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือนายกเทศมนตรีจะยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ การพ้นจากตำแหน่งในกรณีนี้จึงเป็นการพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นต้นไป มิได้เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย เมื่อข้อเท็จจริงในกรณีที่หาหรือมาปรากฏว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือนายกเทศมนตรีได้พ้นจากตำแหน่งนั้นไปแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งได้อีก และผู้ว่าราชการจังหวัดก็ไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ หรือมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือนายกเทศมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ที่ได้ให้ไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๑๔-๑๒๐/๒๕๕๒^{๑๑}

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติกรไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดนฝ่ายฝืนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้ว่าราชการจังหวัดจะดำเนินการสอบสวนก็ได้

ถ้าหากผลการสอบสวนปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีพฤติการณ์เช่นนั้นจริง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอให้รัฐมนตรีใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ้นจากตำแหน่ง คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาล ปฏิบัติการฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่งก็ได้ คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีข้อสังเกตว่า ตามที่ได้ปรากฏข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยว่า ปัจจุบันได้มีประเด็นปัญหาตามที่หาเรียนนี้เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ และพระราชบัญญัติเทศบาลฯ มิได้มีบทบัญญัติทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล อันเป็นเหตุให้ไม่อาจดำเนินการกับบุคคลที่ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการได้ และในบางกรณีบุคคลเหล่านั้นก็กลับมาดำรงตำแหน่งใหม่ โดยไม่อาจดำเนินการใดเป็นการย้อนหลังได้ อันเป็นการขัดต่อนโยบายของรัฐบาล ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องสมควรดำเนินการแก้ไขกฎหมายให้รัดกุมโดยเร่งด่วนต่อไป

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๕